

כאן
15/3/10

דירקטורים על הכוונת

נגד דירקטורים במקרה של חוסר פעולה מצדם. התרשלות של דירקטור כשלעצמה היא עבירה פלילית."

לדברי גנור, בעסקאות עם דירקטורים בעלי עניין מתקימת ביקורת נוספת: "לא די שהדירקטוריון מאשר את העסקה, אלא שיש גם צורך באישור של ועדת הביקורת ואישור אסיפה כללית, תלוי בנסיבות העניין. המגמה היום היא של שינוי התפיסה לגבי אחריות דירקטור, והמחוקק קבע שחובת הזהירות מתחילה בעצם הכשירות לתפקיד הדירקטור. בנוגע לדירקטורים חיצוניים נקבע כי לפחות אחד מהם צריך להיות בעל כשירות בתחום של החברה עצמה, עורך דין, רואה חשבון או אדם בעל הכשרה במינהל ציבורי."

"הקו המשפטי שצריך לפעול לפיו כדי להגיע לדרגת עבירה פלילית", אומר טולדנו, "הוא כאשר דירקטור לא דיווח על הנאה אישית מעסקה או במקרה של חוסר יושר. חוק העונשין מאפשר להעמיד לדין במגוון גדול מאוד של עבירות, גם כאשר המעשים משיקים לתחום האזרחי לגמרי. יש עבירות שאפשר להצמיד להרבה התנהגויות שנראות אזרחיות לחלוטין, ולכן בפועל שיקול הדעת של הפרקליטות הוא זה שקובע."

לא הכל אפשר לדעת

אלא שגם לרשלנות יש גבולות, ולא תמיד יכול דירקטור לדעת את כל העובדות שעומדות מאחורי עסקה. "ניתן להכשיר עסקה שהיתה בה חובת גילוי אם היא נעשתה בתום לב ולא פגעה בחברה", אומר גנור. "הדין לא דורש מדירקטור לדעת משהו שהוא לא מסוגל לגלות באופן סביר. אם עולה חשד, הרי שהוא צריך לעשות שקידה ראוייה לגלות את העובדות. בכל מקרה, אין דבר כזה דירקטור שלא שואל ולא חוקר. בית משפט לא מקבל טענות כאלה."

לטענת עו"ד ישראלי ממשרד שבלת, "בשנים האחרונות התחילו בתי המשפט להעדיף את האינטרסים של בעלי המניות. היום קל יותר לתבוע את הדירקטורים בעילה של רשלנות."

בתי המשפט מחמירים בשנים האחרונות עם דירקטורים בחברות שכשלו. "התרשלות של דירקטור היא כשלעצמה עבירה פלילית", אומר עו"ד דוני טולדנו ממשד צלרמאיר פילוסוף

להתוות את מדיניות החברה, והשני לפקח על ההנהלה. הכישלון הוא בדרך כלל בפיקוח."

לדברי עו"ד דוני טולדנו, שותף וראש מחלקת חברות והגבלים עסקיים במשרד צלרמאיר פילוסוף ושות', "הפרקליטות נוטה בעת האחרונה לנקוט קו נוקשה

הנאה אישית מאישור עסקה כלשהי, קל להאשים אותו בעבירה פלילית, אבל כאשר הראיות עמומות יותר, מגוון העבירות שבהן ניתן להאשים דירקטור כזה הוא רחב – כולל על היעדר פיקוח מספיק על הנהלת החברה. "לדירקטור שני תפקידים", אומר גנור. "האחד הוא

צמרת פרנט

הקירתו של יו"ד דירקטוריון הפועלים לשעבר דני דנגור ושל חלק מהדירקטורים שאישרו את הסכם הפיזיו לקרן ההשקעות RP קפיטל מעוררת שאלות רבות בנוגע לאחריותם של דירקטורים בחברה. "חובת הדירקטור הן בראש ובראשונה להימנע מלפעול מתוך אינטרס אישי או משיקולים זרים שלא פועלים לטובת החברה", אומר עו"ד שי גנור, מומחה לדיני חברות ומשפט מסחרי ושותף במשרד שמרון, מלכו, פרסקי ושות'. לדברי עו"ד יעקב ישראלי, מומחה לדיני חברות ויועץ לדירקטורים ושותף בשבלת ושות', "בשנים האחרונות חלה החמרה מצד בתי המשפט והרשויות ביחס לאחריות דירקטורים. היום לא המחוקק ולא בתי המשפט מסכימים לגישה של דירקטור פסיבי: דירקטור חייב לשאול שאלות ולהכיר את החברה לפני ולפנים. הוא לא יכול לפטור את עצמו בכך שהוא נשען על דירקטור אחר או מומחה אחר."

"דירקטור", מוסיף גנור, "חייב להיות ביקורתי בטרם הוא מאשר עסקה כלשהי, אבל מובן שמותר לו גם לשגות."

עו"ד דוני טולדנו: "הפרקליטות נוטה בעת האחרונה לנקוט קו נוקשה נגד דירקטורים גם במקרה של חוסר פעולה מצדם, התרשלות של דירקטור"

עו"ד שי גנור: "חוק החברות מטיל על דירקטור חובת אמון וחובת זהירות. בטרם הוא מאשר עסקה הוא חייב לשאול שאלות, להיות ביקורתי"

עו"ד יעקב ישראלי: ביהמ"ש מעדיף בדרך כלל את האינטרסים של בעלי המניות. היום קל יותר לתבוע את הדירקטורים בעילה של רשלנות"

כישלונות רבים בפיקוח

על דירקטור שהוא בעל עניין בעסקה, להבדיל מדירקטור רגיל או חיצוני, חלות חובות נוספות. "הראשונה", אומר גנור, "היא חובת הגילוי – לגלות בשקיפות לדירקטוריון את האינטרס האישי; החובה השנייה היא חובת ההימנעות – אסור לו להשתתף בתהליך קבלת החלטות. חוק החברות אינו פוסל את יכולתו של תאגיד להתקשר עם בעלי עניין כזה, ובלבד שבעל העניין לא לקח חלק בהחלטה". לדברי ישראלי, "אם דירקטור אינו נוהג בשקיפות הוא חושף את עצמו לאחריות פלילית ואזרחית". כאשר מוכח בבירור שדירקטור הנהג